

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Nr. 47 - 2. årgang

Oslo, 23. november 1961

I N N H O L D

Konjunkturtendensene i november 1961

Månedssstatistikk for bankene. Balanser pr. 31. oktober 1961

Bankenes utlån etter låntakergrupper pr. 30. juni 1961

Veitrafikkulykker med personskaade i september 1961

Stortingsvalget 1961

Endelig oversikt over skattelikningen for inntektsåret 1959

Jordbruksteljinga 1959. Eige- og leigetilhøve, yrkes-
tilhøve, arbeidskraft, bygningar m.v. i Hordaland

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk
månedshefte nr. 10, 1961

Konjunkturtendensene i november 1961

(Forrige oversikt ble offentliggjort i SU nr. 43, 1961)

I Sambandsstatene steg industriproduksjonen i august og september ikke fullt så sterkt som i månedene før, men den tok seg opp igjen i oktober, og konjunkturoppgangen ser ut til å fortsette i godt tempo.

I Vest-Europa ligger den økonomiske aktiviteten fortsatt på et høyt nivå, men produksjonsveksten har avtatt noe i løpet av året. Utviklingen i det siste har vært ulik i forskjellige land, slik at bildet ikke lenger er så ensartet som for noen måneder siden. I Vest-Tyskland og Nederland har veksten i sommer- og høstmånedene vært liten, og i hvert fall i Vest-Tyskland har redusert lagerretterspørsel ført til produksjonsinnskrenkninger i enkelte bransjer. I Storbritannia tok produksjonen seg opp i vår- og sommermånedene etter stagnasjonen i fjor, men det ser ut til at veksten nå er i ferd med å stanse opp på nytt. I Frankrike, Italia og alle de mindre vesteuropeiske land fortsetter derimot veksten uten tegn til avslapning. For OECD-landene under ett lå industriproduksjonen i juli-august 4-5 prosent høyere enn i 1960 mot 5-6 prosent høyere i første halvår.

De nye tendenser i Vest-Europas økonomi avspeiler seg i de internasjonale råvarepriser, som siden i sommer stort sett har hatt nedadgående tendens. Men i flere land er den indre prisstigning såvidt alvorlig at myndighetene ser på den med bekymring. I september i år var konsumprisindeksen mer enn 3 prosent høyere enn ett år tidligere i Danmark, Island, Norge, Storbritannia, Vest-Tyskland og Østerrike.

I S a m b a n d s s t a t e n e økte volumet av bruttonasjonalproduktet (sesongkorrigert) med 1,5 prosent fra 2. til 3. kvartal, sammenliknet med en stigning på nærmere 3 prosent fra 1. til 2. kvartal. Den sesongkorrigerte indeks for industriproduksjonen gikk ned med knapt 1 prosent i september, etter en stigning på 11 prosent fra februar til august. Nedgangen i september skyldtes streik i bilindustrien, og i oktober har det etter alt å dømme igjen vært øking i industriproduksjonen.

Tallet på sysselsatte lønsmottakere utenom jordbruket steg med 168 000 fra september til oktober og kom dermed for første gang opp over rekordnivået fra desember 1959, før det siste tilbakeslaget satte inn. Men arbeidsmarkedet er fortsatt preget av stor ledighet. Den sesongkorrigerte ledighetsprosent var også i oktober bort imot 7 prosent av den totale arbeidsstyrke.

Stigningen i det offentlige forbruk av varer og tjenester og lageretterspørselen har hittil vært de viktigste krefter bak ekspansjonen. Offentlig forbruk av varer og tjenester gikk opp med 3 prosent fra 1. kvartal til 3. kvartal, og næringslivets samlede lagre som i 1. kvartal ble redusert med 4 milliarder dollar, økte i 3. kvartal med nesten 5 milliarder dollar. Styrken i den fortsatte ekspansjon vil i stor utstrekning avhenge av utviklingen i privat konsum og investeringer i fast kapital og utstyr. Det private forbruk som i første halvår hang noe etter i utviklingen, økte i 3. kvartal i omtrent samme takt som bruttonasjonalproduktet og steg videre i oktober. De private investeringer (sesongjustert) økte med 15 prosent fra 1. til 2. kvartal og 6 prosent fra 2. til 3. kvartal. For 4. kvartal viser de siste oppgaver over planlagte investeringer at det kan ventes en øking på mellom 3 og 4 prosent. For hele 1962 viser de samme oppgaver en planlagt øking på 7 prosent i forhold til 1961.

Vareeksporten har heller ikke i de siste måneder økt nevneverdig. Vareimporten har derimot vist stigende tendens etter betydelig nedgang i første halvår. Synkende overskott på varebalansen har bidratt til at gullbeholdningen har gått ned på ny.

Det er grunn til å regne med at oppgangen vil fortsette også i månedene frametter. Hovedinntrykket er imidlertid at drivkreftene i det siste ikke synes å ha vunnet særlig i styrke; det er således lite trolig at takten i oppgangen i de nærmeste månedene framover vil bli like rask som tidligere i år. Offisielle anslag regner med en øking i bruttonasjonalproduktet fra 2. kvartal i år til 2. kvartal 1962 på rundt 10 prosent, men dette kan vise seg å være for optimistisk.

I S t o r b r i t a n n i a begynner virkningene av tilstrammings-tiltakene i juli etter alt å dømme å bli merkbare. Den sesongkorrigerede indeks for industriproduksjonen var uendret fra juli til august etter en stigning på 4 prosent i de 7 første måneder av året. Ordreinngangen til industrien fra hjemmemarkedet har falt av i de siste måneder, mens tilgangen av eksportordrer har tatt seg opp. Det er ikke usannsynlig at oppskrivningen av den tyske valuta på vårparten har endret konkurranseforholdet slik at ordrer som ellers ville ha gått til Vest-Tyskland, har kommet Storbritannia til gode. Ledigheten som i første halvår lå lavere enn på mange år, har utover høsten økt betydelig sterkere enn i samme periode i fjor. Disse tendensene gir uttrykk for at oppgangen i den innenlandske etterspørsel har avtatt. Lønnsstoppen ser ut til å ha bidratt til at det private konsum ikke lenger viser nevneverdig stigning. Volumet av detaljomsetningen lå i september på omtrent samme nivå som ett år tidligere,

og foreløpige oppgaver over detaljomsetningen for oktober viser en volummessig nedgang på 1-2 prosent i forhold til fjoråret. Allerede før juli-tiltakene ble gjennomført var det tegn til svakere vekst i investeringene enn i første delen av året. Denne tendens er senere blitt forsterket.

Eksporten bidro ikke nevneverdig til oppgangen i den samlede etterspørsel i første halvår, men er siden blitt et betydelig ekspansivt element. I august-september lå verdien av vareeksporten 16 prosent høyere enn ett år tidligere. Importen har i de siste måneder stort sett ligget lavere enn året før. Etter sesongkorrigerte oppgaver gikk underskottet i varebyttet med utlandet ned fra om lag 400 mill. pund på årsrate i 2. kvartal til 320 mill. pund i 3. kvartal. Det trengs imidlertid en vesentlig sterkere bedring i varebalansen for å få en tilfredsstillende balanse i de totale betalinger overfor utlandet.

Storbritannia har i løpet av høsten satt ned diskontoen i to etapper fra 7 til 6 prosent. Dette må ses som et tiltak for å motvirke den sterke tilstrømming av kortsiktig kapital som har funnet sted siden diskontoforhøyelsen i juli.

I siste rapport fra National Institute of Economic and Social Research, som ble offentliggjort i september, regnes det med meget svak stigning i den totale etterspørsel resten av 1961 og i første halvår 1962. Eksporten antas å bli det mest ekspansive element, mens investeringene i fast kapital vil kunne gå ned. Den totale produksjon i 2. kvartal 1962 ventes å ville ligge 1 - $\frac{1}{2}$ prosent høyere enn ett år tidligere.

I V e s t - T y s k l a n d lå indeksen for industriproduksjonen i 3. kvartal 3,5 prosent høyere enn ett år tidligere mot 8,5 prosent høyere i gjennomsnitt for første halvår. Etter foreløpige oppgaver økte industriproduksjonen i september med bare vel 1 prosent i forhold til i fjor, men det antas at dette lave tallet delvis skyldes tilfeldigheter. Arbeidsmarkedet er fortsatt uvanlig stramt, men det ser ikke lenger ut til at presset blir sterkere.

Mens den avtakende produksjonsvekst i første halvår først og fremst kunne forklares med at tilgangen på arbeidskraft var liten, har produksjonsutviklingen i de siste månedene hatt sammenheng også med sviktende etterspørsel på enkelte områder. Det ser ut til at denne svikten i første rekke gjør seg gjeldende for investeringene i lager, mens konsumetterspørselen fortsatt øker sterkt som følge av de betydelige lønnsforhøyelser. I løpet av de siste 12 måneder har 17 millioner lønsmottakere gjennom tariffrevisjoner fått sine lønninger satt opp med gjennomsnittlig over 10 prosent. Verdien av detaljomsetningen lå i 3. kvartal nesten 10 prosent høyere enn ett år tidligere, mens

Levekostnadsindeksen i samme tidsrom økte med om lag 3 prosent. Verdien av vareeksporten økte i 3. kvartal om lag like mye som i gjennomsnitt for første halvår, dvs. med om lag 8 prosent. Oppgaver over verdien av nye ordrer for eksport, som i juli-august lå 8 prosent under nivået ett år tidligere, kan imidlertid tyde på at det i tiden framover kan ventes svakere vekst også i vareeksporten.

Tilgangen av nye ordrer i alt til industrien har vært avtakende i hele 1961, men først i juli og august var ordretilgangen mindre enn året før. Nedgangen var sterkest for eksportordrene. I september var den totale ordretilgangen etter foreløpige oppgaver 6 prosent lavere enn ett år tidligere. I visse deler av industrien har også ordreservene gått ned i den senere tid, og dette har enkelte steder ført til produksjonsinnskrenkninger.

Vareimporten til Vest-Tyskland har i hele 1961 steget svakere enn vareeksporten, og overskottet på varebalansen har fortsatt å øke. Valutabeholdingene har imidlertid avtatt betydelig i sommer- og høstmånedene som følge av spesielle kapitaltransaksjoner overfor utlandet, særlig fra det offentlige side.

I Norge er den totale etterspørsel fremdeles meget høy. Men det ser ut som om de tilstramningstiltak som er satt i verk i løpet av året, særlig de utvidede kredittrestriksjoner fra juli, har virket til å dempe økingen i den innenlandske etterspørsel utover høsten. Utslagene kan spores i tallene både for detaljomsetningen og for igangsettingen av nye bygg. Også vareimporten har i de siste måneder vist betydelig mindre vekst enn før på året, selv om importen så sent som i oktober fremdeles lå over det høye nivået ett år tidligere.

Samtidig som den innenlandske etterspørsel øker mindre sterkt enn før, er det fortsatt sterk vekst i produksjon og sysselsetting. Vareeksporten har - på tross av svakhets tegn i enkelte bransjer - tatt seg godt opp i høstmånedene etter den svake vekst i første halvår. Alt i alt ser det således ut til at balansen mellom tilbud og etterspørsel nå er i ferd med å bedres.

Industriproduksjonen lå i de to siste måneder en har tall for (august og september) 8,8 prosent høyere enn året før mot 6,6 prosent høyere i årets sju første måneder. Som tidligere var det hjemmeindustrien som viste størst øking (+ 9,2 prosent), mens eksportindustrien hang noe etter (+ 4,6 prosent).

I september lå indeksen for hele industrien 7,5 prosent over fjorårsnivået. Det var oppgang i alle industrigrener med unntak av treforedling (- 2 prosent), bryting av kull og malm (- 2 prosent) og skotøyfabrikker (- 5 prosent). Det var således ingen sterke tegn til en slik nedsatt vekst i

industriproduksjonen hos oss som en har kunnet merke i andre land. Bare svikten i treforedlingsindustrien kan føres tilbake til den noe svakere Europa-konjunktur.

Men det er meldt om noe tregere markeder i det siste også for enkelte andre varer. For jern- og metallindustrien, hvor det foreligger en kvartalsvis ordrestatistikk, viser en foreløpig oppsummering av innkomne ordrer i 3. kvartal et betydelig fall i forhold til de meget høye tall i de tre foregående kvartaler. Det gjelder både eksportordrer og innenlandske ordrer. Likevel var ordreinngangen i 3. kvartal i år noe større enn i samme kvartal i 1960. Ordre-reserven ved utgangen av september - som var den største jern- og metallindustrien noen gang har hatt - lå ca. 10 prosent høyere enn ett år tidligere.

Syssetningen fortsetter å stige. Tallet på lønnstakere har hittil i år måned for måned vist tiltakende vekst i forhold til i fjor, og lå ved utgangen av september 23 400 (+ 2,3 prosent) høyere enn ett år tidligere. Dette er vesentlig mer enn det som svarer til økingen i yrkesbefolkningen. Veksten var sterkest i de tjenesteytende næringer (3,0 prosent), men betydelig også i industrien (+ 2,8 prosent). Sesongoppgangen i arbeidsledigheten i høst-månedene har vært mindre enn på mange år. Ved utgangen av oktober var det registrert bare 8 400 ledige mot 12 700 ett år tidligere.

Verdien av detaljomsetningen i august, som er den siste måned en har tall for, lå 8 prosent høyere enn i august 1960. Regnet i faste priser (detaljomsetningsindeksen deflatert med konsumprisindeksen) var økingen over året om lag 5 prosent. Utviklingen i løpet av 1960 går fram av følgende oppstilling:

	<u>Prosentvis endring fra året før</u>		
	1.halvår	Juli	August
Omsetningsverdi	8,5	9	8
Omsatt mengde	7	6	5
Omsatt mengde, ekskl. biler..	5	4	4
Omsetningsverdi for biler ...	39	36	19

Ukeoppgaver som hentes inn fra et mindre utvalg av forretninger gjør det sannsynlig at tendensen til avtakende vekst har fortsatt i september og oktober.

Tall for investeringsvirksomheten synes også å tyde på noe mer avdempet aktivitet i 3. kvartal enn i første del av året. Mens det i første halvår ble satt i gang bygg med et areal som var 18 prosent større enn i samme periode året før, viser tallene for 3. kvartal en nedgang på 4 prosent. Det totale arealet under arbeid ved utgangen av september var - på tross av de høye igangsettingstall i første halvår - bare 1,6 prosent høyere enn ett år tidligere.

Det er sannsynlig at utviklingen i igangsettingstallene har sammenheng med kredittrestriksjonene, for investeringslysten ser ut til fortsatt å være stor; innkomne søknader om byggeløyve for industribygg lå således i 3. kvartal mer enn 50 prosent høyere enn i fjor og i oktober 31 prosent høyere.

Importen av maskiner og transportmidler har hatt noenlunde samme utvikling som igangsettingen av bygg. Mens importen i januar-juli i verdi lå 23 prosent over fjorårsnivået, viste både august og september lavere tall i år enn i fjor. Nedgangen falt vesentlig på transportmidler (- 26 prosent i august, - 11 prosent i september), mens den var beskjedent for maskiner og apparater (- 2 prosent i august, + 1,5 prosent i september).

Tallene for utenriksøkonomien har i de siste måneder vist en klar vending til det bedre. Det gjelder hva enten en ser på eksport- eller importtallene.

Mens verdien av vareeksporten i 1. og 2. kvartal var henholdsvis 3,4 og 1,5 prosent større enn i tilsvarende periode året før, var den i 3. kvartal 8 prosent større og i oktober hele 11 prosent større. For de 10 første måneder av året sett under ett var eksportverdien 4 prosent høyere enn i samme tidsrom i fjor. Volumøkingen har vært noe større enn dette, idet eksportprisene har falt litt.

Vareimporten uten skip, som i 1. og 2. kvartal lå henholdsvis 8 og 10 prosent over fjorårsnivået, viste i 3. kvartal en stigning på 6,5 prosent fra i fjor. Tendensen fortsatte i oktober, da økingen fra året før bare var 3 prosent. For de 10 første måneder av året var importverdien 8 prosent høyere enn i fjor. Hele 29 prosent av økingen faller på større import av maskiner og apparater og 22 prosent på transportmidler.

Vesentlig som følge av utviklingen av eksport- og importtallene har underskottet på driftsbalansen i de siste månedene vært betydelig mindre enn før. Mens underskottet i første halvår var oppe i 180 mill. kr. pr. måned i gjennomsnitt, var tallet etter foreløpige oppgaver 145 mill. kr. i juli og 15 mill. kr. i hver av månedene august og september.

(I desember kommer Byrået ikke til å sende ut noen månedsoversikt, og oversikten for januar vil bli erstattet av Økonomisk utsyn over året 1961. Neste månedsoversikt vil bli offentliggjort i februar 1962.)

MÅNEDSBALANSE.

Aktiva	Norges Bank		Postgiro		Postsparebanken		Statsbanker		Forretningsbanker		Sparebanker	
	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961
I. Gull	136	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Kassebeholdning	5	5	—	—	—	—	—	—	139	147	108	122
III. Bankinnskott	255	282	—	—	—	—	78	55	2 110	2 024	934	982
1. Norges Bank	—	—	—	—	—	—	37	10	451	379	55	31
2. Postgiro	4	10	—	—	—	—	6	7	23	21	9	11
3. Forretningsbanker	—	—	—	—	—	—	28	30	624	659	746	811
4. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	7	8	55	56	117	121
5. Utenlandske banker	251	272	—	—	—	—	—	—	957	909	7	8
IV. Statskasseveksler	86	71	—	—	—	—	—	—	7	—	25	14
1. Norske	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	25	14
2. Utenlandske	86	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Ihendehaverobligasjoner	1 471	1 474	110	107	319	370	38	38	555	623	2 060	2 086
1. Staten	104	95	62	60	263	319	12	11	269	305	1 450	1 500
2. Statsbanker	81	81	18	18	4	3	24	24	35	28	97	65
3. Andre statsgaranterte	—	—	28	27	11	11	—	1	38	52	131	138
4. Kommuner og kommuneforetak ..	—	—	—	—	13	11	2	2	64	73	127	120
5. Kredittforeninger o. l.	—	—	2	2	28	26	—	—	62	79	166	165
6. Andre norske	—	—	—	—	—	—	—	—	66	64	88	98
7. Utenlandske	1 286	1 298	—	—	—	—	—	—	21	22	1	—
VI. Aksjer	—	—	—	—	—	—	—	—	130	150	34	36
VII. Utlån	71	112	765	860	384	413	6 604	7 218	6 161	7 009	5 172	5 570
1. Kontolån til staten	—	—	765	860	55	60	—	—	—	—	—	—
2. Lånebevis m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	27	35	14	21
a. Stats- og statsgaranterte	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	8	11
b. Andre innenlandske	—	—	—	—	—	—	—	—	25	26	6	10
3. Banker m. v.	—	8	—	—	31	37	—	—	61	87	25	29
a. Statsbanker	—	—	—	—	31	37	—	—	32	73	10	—
b. Forretningsbanker	—	4	—	—	—	—	—	—	25	8	15	25
c. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	1
d. Kredittforeninger og forsikring	—	4	—	—	—	—	—	—	1	3	—	3
4. Andre innenlandske utlån	71	104	—	—	298	316	6 604	7 218	5 783	6 186	5 132	5 520
a. Pantobligasjoner	—	—	—	—	298	316	..	..	743	729	2 933	3 122
b. Norske vekslar	16	26	—	—	—	—	—	—	790	918	119	129
c. Vekselobligasjoner og gjeldsbrev	55	78	—	—	—	—	—	—	1 222	1 429	1 282	1 426
d. Kassekreditt og byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	2 994	3 048	780	827
e. Andre utlån	—	—	—	—	—	—	..	..	34	62	18	16
5. Utlån i utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	—	—	235	608	—	—
6. Lån til utlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	55	93	1	—
a. Utenlandske vekslar	—	—	—	—	—	—	—	—	53	84	—	—
b. Andre utlån	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	1	—
VIII. Andre fordringer	5 506	5 526	94	140	18	20	227	229	158	347	19	24
1. Staten	5 430	5 430	—	—	—	—	210	211	—	—	—	—
a. Statens konsoliderte konto	5 430	5 430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b. Annet ¹	—	—	—	—	—	—	210	211	—	—	—	—
2. Innestående i Postverket	—	—	94	140	18	20	—	—	—	—	—	—
3. Rembursdebitorer	—	—	—	—	—	—	—	—	12	19	—	—
4. Andre debitorer	76	96	—	—	—	—	17	18	146	328	19	24
IX. Realkapital	—	—	—	—	—	—	2	2	51	64	81	92
Aktiva i alt	7 530	7 606	969	1 107	721	803	6 949	7 542	9 311	10 364	8 433	8 926
Fordringer på utlandet	1 778	1 796	—	—	—	—	—	—	1 062	1 067	15	15
Bevilgede boligbyggelån med konv.tils. fra statens boligbanker	—	—	—	—	—	—	—	—	437	356	369	347
Bevilgede boligbyggelån ellers	—	—	—	—	—	—	—	—	185	192	185	203
Andre bevilgede byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	352	429	89	116
Bevilget kassekreditt ekskl. byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	4 220	4 104	587	616
Disponerte boligbyggelån med konv.tils. fra statens boligbanker	—	—	—	—	—	—	—	—	235	205	250	241
Disponerte boligbyggelån ellers	—	—	—	—	—	—	—	—	97	113	111	123
Andre disponerte byggelån	—	—	—	—	—	—	—	—	163	205	47	69
Omkostninger	—	—	—	—	—	—	—	—	164	177	95	106

¹ For statsbankene i hovedsaken grunnfondsobligasjoner.

FORELØPIGE TALL, MILL. KR.

Passiva	Norges Bank		Postgiro		Postsparebanken		Statsbanker		Forretningsbanker		Sparebanker	
	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961	31/10 1960	31/10 1961
I. Seddelomløp	3 615	3 780	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Innskott	3 511	3 315	969	1 107	716	795	17	15	7 763	8 107	7 860	8 292
1. Staten	2 286	2 295	18	35	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Skattekonti	—	—	239	274	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Norske banker	537	385	42	49	—	—	—	—	1 425	1 473	141	150
a. Norges Bank	—	—	4	10	—	—	—	—	—	—	—	—
b. Statsbanker	37	10	6	7	—	—	—	—	27	30	3	3
c. Forretningsbanker	446	343	23	21	—	—	—	—	654	665	38	42
d. Sparebanker	54	32	9	11	—	—	—	—	744	778	100	105
4. Andre innenlandske innskyttere	615	589	670	749	716	795	17	15	5 745	5 956	7 646	8 066
a. Anfordring	615	589	670	749	—	—	—	—	1 970	1 907	654	677
b. Termin	—	—	—	—	—	—	12	11	454	448	58	106
c. Sparevilkår	—	—	—	—	—	—	1	1	1 956	2 054	4 676	4 796
d. 6 måneders oppsigelse	—	—	—	—	—	—	4	3	1 166	1 236	2 232	2 463
e. Andre vilkår	—	—	—	—	716	795	—	—	199	311	26	24
5. Innskott i utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	—	—	276	256	—	—
6. Utenlandske innskott	73	46	—	—	—	—	—	—	317	422	73	76
a. Banker	60	32	—	—	—	—	—	—	218	323	—	—
b. Andre utenlandske innskyttere ..	13	14	—	—	—	—	—	—	99	99	73	76
III. Ihendehaverobligasjonslån	—	—	—	—	—	—	794	708	22	16	—	—
1. Norske kroner	—	—	—	—	—	—	774	691	22	16	—	—
2. Utenlandsk valuta	—	—	—	—	—	—	20	17	—	—	—	—
IV. Andre lån	—	—	—	—	—	—	5 399	6 077	438	883	4	3
1. Staten	—	—	—	—	—	—	5 028	5 670	—	—	—	—
2. Offentlige fond	—	—	—	—	—	—	258	264	—	—	—	—
3. Norges Bank	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
4. Postsparebanken	—	—	—	—	—	—	31	37	—	—	—	—
5. Forretningsbanker	—	—	—	—	—	—	38	77	2	7	2	1
6. Sparebanker	—	—	—	—	—	—	12	—	21	46	1	1
7. Utstedte forvaltningsbevis	—	—	—	—	—	—	—	—	85	95	—	—
8. Ansvarlig lånekapital	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	—	—
9. Pantegjeld i bankbygning	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	1
10. Andre innenlandske lån	—	—	—	—	—	—	32	29	23	31	—	—
11. Utenlandske lån	—	—	—	—	—	—	—	—	293	686	—	—
V. Annen gjeld	123	169	—	—	—	—	74	56	305	493	34	63
1. Staten	—	—	—	—	—	—	43	29	—	—	—	—
2. Bankremitter	—	—	—	—	—	—	—	—	47	46	15	21
3. Adviserte sjekker	4	7	—	—	—	—	—	—	50	53	6	7
4. Inkasso	—	—	—	—	—	—	—	—	15	13	2	2
5. Remburskreditorer	—	—	—	—	—	—	—	—	28	39	—	—
6. Ikke hevet utbytte	119	162	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
7. Andre kreditorer	—	—	—	—	—	—	31	27	164	341	11	33
VI. Aksjekapital	35	35	—	—	—	—	40	40	321	334	—	—
VII. Fond og udisponert overskott	246	307	—	—	5	8	582	599	279	314	355	377
VIII. Saldo	—	—	—	—	—	—	43	47	183	217	180	191
Passiva i alt	7 530	7 606	969	1 107	721	803	6 949	7 542	9 311	10 364	8 433	8 926
Gjeld til utlandet	91	64	—	—	—	—	—	—	654	1 132	73	76
Rediskonteringer i Norge	—	—	—	—	—	—	—	—	8	15	—	—
Rediskonteringer i utlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åpnede, ikke disponerte remburser ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	85	84	—	—
Valuta-terminforretninger ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	566	594	—	—
Garantier ikke tatt med i balansen	—	—	—	—	—	—	—	—	2 231	2 220	—	—
Inntekter (renter, diskonto etc.)	—	—	—	—	—	—	—	—	347	394	275	297

1) innkl. 9 mndr. oppsigelse

Merk: Tilbakegående tall finnes i Statistisk månedshefte, tabellene XIV 40, 50, 51, 45, 42 og 43.

UTLÅN¹ ETTER LÅNTAKERGRUPPER. FORELØPIGE TALL. MILL. KR.

Långivergrupper	Norges Bank			Postsparebanken			Statsbanker			Forretningsbanker			Sparebanker			I alt			
	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	30/6 1960	31/12 1960	30/6 1961	
A. Offentlig forvaltning	—	—	—	152	158	174	863	880	906	90	106	96	119	145	144	1 989	2 059	2 100	A
1. Statskassen	—	—	—	50	40	50	—	—	—	—	—	—	6	8	8	² 821	² 818	² 838	1
4. Kommuner og kommuneforetak	—	—	—	102	118	124	863	880	906	90	106	96	113	137	136	1 168	1 241	1 262	4
B. Finansinstitusjoner	4	16	65	28	31	34	—	—	—	61	52	71	28	37	28	121	136	198	B
3. Statsbanker	—	—	—	28	31	34	—	—	—	27	12	30	12	6	2	67	49	66	3
4. Forretnings- og sparebanker	2	—	54	—	—	—	—	—	—	23	32	34	15	26	23	40	58	111	4
5. Kredittforeninger o. l.	2	16	11	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	4	19	12	5
6. Forsikring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	6	6	1	4	3	10	10	9	6
C. Andre norske sektorer	78	59	101	181	183	184	5 578	5 848	6 063	5 990	5 953	6 806	5 034	5 199	5 499	16 861	17 242	18 653	C
1. Jordbruk og skogbruk	—	—	—	—	—	—	658	690	706	182	188	220	1 083	1 058	1 106	1 923	1 936	2 032	1
2. Fiske m. v.	—	—	2	—	—	—	230	233	239	106	86	92	89	67	68	425	386	401	2
3. Hvalfangst	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	2	3	1	3
4. Bergverksdrift m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	9	18	3	4	40	17	13	58	4
5. Industri	57	45	72	36	38	37	220	239	258	1 747	1 674	1 971	434	462	492	2 494	2 458	2 830	5
a. Næringsmiddel-, drikkevare- og tobakksindustri	51	39	64	32	32	31	41	45	46	297	288	310	106	119	117	527	523	568	a
b. Tekstil- og bekledningsind. m. v.	2	3	4	1	1	1	39	42	44	269	253	294	29	38	50	340	337	393	b
c. Tre-, møbel- og innredningsindustri	—	1	1	1	2	2	11	12	14	171	190	210	90	95	91	273	300	318	c
d. Treforedlingsindustri	—	—	—	—	—	—	6	9	13	114	116	137	19	20	23	139	145	173	d
e. Grafisk industri, forlag m. v.	—	—	—	—	—	—	3	3	3	79	85	97	19	17	16	101	105	116	e
f. Lær- og gummiwareindustri	—	—	—	—	—	—	5	5	5	47	33	38	9	6	6	61	44	49	f
g. Kjemisk industri, kull- og mineraloljeforedling	2	2	1	—	—	—	37	39	37	215	159	228	32	19	26	286	219	292	g
h. Jord- og steinwareindustri	—	—	—	1	1	1	17	18	19	55	46	66	15	18	20	88	83	106	h
i. Primær jern- og metallindustri ..	2	—	2	—	—	—	5	4	4	65	38	26	9	9	9	81	51	41	i
j. Jern-, metallvare- og maskinind.	—	—	—	—	1	1	26	32	32	189	194	213	35	40	39	250	267	285	j
k. Elektroteknisk industri	—	—	—	—	—	—	4	4	5	69	75	105	21	12	15	94	91	125	k
l. Transportmiddelindustri	—	—	—	1	1	1	23	24	33	122	143	190	24	51	53	170	219	277	l
m. Diverse industri	—	—	—	—	—	—	3	2	3	55	54	57	26	18	27	84	74	87	m
6. Bygge- og anleggsvirksomhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	128	155	79	82	96	209	210	251	6
7. Kraft- og vannforsyning	—	—	—	54	54	54	91	93	95	35	27	25	117	73	90	297	247	264	7
8. Varehandel	21	14	27	—	—	—	—	—	—	1 549	1 578	1 852	343	369	383	1 913	1 961	2 262	8
9. Boliger og forretningsbygg til utleie..	—	—	—	40	40	41	4 139	4 328	4 474	869	870	947	2 174	2 262	2 395	7 222	7 500	7 857	9
10. Sjøtransport	—	—	—	31	30	30	—	—	—	802	748	803	188	184	179	1 021	962	1 012	10
11. Annen samferdsel	—	—	—	5	5	5	—	—	—	104	99	117	86	90	97	195	194	219	11
12. Andre tjenesteytende foretak	—	—	—	15	16	17	47	50	50	138	157	169	159	168	173	359	391	409	12
13. Andre næringer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	118	136	21	8	15	121	126	151	13
14. Private forbrukere	—	—	—	—	—	—	193	215	241	214	270	300	256	370	365	663	855	906	14
D. Utlandet	—	—	1	—	—	—	—	—	—	50	53	62	1	—	—	51	53	63	D
E. I alt før avskrivning	82	75	167	361	372	392	6 441	6 728	6 969	6 191	6 164	7 035	5 182	5 381	5 671	² 19 022	² 19 490	² 21 014	E
± En bloc avskrivning	—	—	—	3	5	5	—	—	—	232	244	244	123	135	135	358	384	384	
F. I alt etter avskrivning	82	75	167	358	367	387	6 441	6 728	6 969	5 959	5 920	6 791	5 059	5 246	5 536	² 18 664	² 19 106	² 20 630	F

¹ Omfatter ikke forretningsbankenes utlån i utenlandsk valuta på henholdsvis 171 mill. kr., 311 mill. kr. og 461 mill. kr.

² Herav Postgiros kontolån til statskassen, på henholdsvis 765 mill. kr., 770 mill. kr. og 780 mill. kr.

Veitrafikkulykker med personskade i september 1961

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 43, 1961)

Tabell 1. Tallet på ulykker og drepte og skadde personer.

(NB. Tallene for 1961 er foreløpige. De endelige tall ventes å bli litt høyere)

	Ulykker med personskade	Personer drept eller skadd			
		I alt	Drept ¹⁾	Alvorlig skadd ²⁾	Lettere skadd
1960: Januar - august	3 280	4 190	186	1 859	2 145
September	508	710	51	345	314
Januar - september	3 788	4 900	237	2 204	2 459
1961: Januar - august ³⁾	3 556	4 508	225	2 072	2 211
September	561	712	41	335	336
Januar - september	4 117	5 220	266	2 407	2 547

1) Død innen 30 dager etter ulykken. 2) Alvorlig skade: Brudd, knusninger, alvorlige skår og flenger, indre skader og alle skader som førte til sykehusbehandling.

3) Tallene er rettet.

Tabell 2. Personer drept eller skadd, etter trafikantgruppe (foreløpige tall)

	Drept		Alvorlig skadd		Lettere skadd		Drept eller skadd i alt	
	Sept.	Jan.-sept.	Sept.	Jan.-sept.	Sept.	Jan.-sept.	Sept.	Jan.-sept.
Bilførere	2	22	48	306	60	523	110	851
Bilpassasjerer	4	26	58	447	82	708	144	1 181
Mopedførere	9	40	33	200	25	160	67	400
Motorsykel- og scooterførere .	6	40	51	409	43	317	100	766
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	-	3	16	140	13	100	29	243
Sykkelførere	6	45	57	280	46	267	109	592
Sykkelpassasjerer	-	-	2	8	3	8	5	16
Akende	-	8	-	35	-	36	-	79
Fotgjengere	12	73	68	557	62	406	142	1 036
Andre	2	9	2	25	2	22	6	56
I alt	41	266	335	2 407	336	2 547	712	5 220

Tabell 3. Personer drept, etter trafikantgruppe og aldersklasse i januar - september (foreløpige tall)

	Under 8 år	8-14 år	15-19 år	20-29 år	30-59 år	60 år og over	I alt
Bilførere	-	-	2	2	16	2	22
Bilpassasjerer	2	1	4	6	7	6	26
Mopedførere	-	1	5	3	18	13	40
Motorsykel- og scooterførere .	-	1	18	11	6	4	40
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	-	-	-	-	3	-	3
Sykkelførere	6	9	5	2	12	11	45
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-	-	-	-
Akende	6	1	-	-	-	1	8
Fotgjengere	39	1	3	-	7	23	73
Andre	-	-	2	1	4	2	9
I alt	53	14	39	25	73	62	266

Stortingsvalget 1961

Statistisk Sentralbyrå legger med dette fram de endelige resultatene fra stortingsvalget 1961 for 19 av landets 20 fylker. Tallene for Vest-Agder fylke er fra valget 11. september 1961, men endelige tall fra dette fylke vil først foreligge etter omvalg i fire kommuner. Tidspunktet for disse omvalg er fastsatt til 15. januar 1962.

Det ble ved høstens stortingsvalg talt opp i alt 1 840 206 godkjente stemmesedler, 49 078 stemmer mer enn ved valget i 1957.

Arbeiderpartiets andel av stemmene gikk ned fra 48,33 prosent i 1957 til 46,76 prosent ved dette valget. Kommunistpartiet fikk 2,91 prosent av stemmene mot 3,35 prosent ved forrige stortingsvalg. Sosialistisk Folkepartis andel ble 2,39 prosent. Rene høirelister økte fra 16,83 prosent i 1957 til 19,26 prosent i 1961. Ved forrige stortingsvalg fikk Høires felleslister med andre borgerlige partier 2,87 prosent av stemmene; denne gang 1,05 prosent. Prosentvis del av stemmene på lister for Kristelig Folkeparti, for Senterpartiet og for Venstre gikk ned med henholdsvis 0,91, 1,81 og 2,37. Felleslister mellom Senterpartiet og Venstre fikk ved høstens valg 4,12 prosent av stemmene. Sammenlagt fikk borgerlige partiers lister 47,91 prosent av stemmene mot 48,16 prosent i 1957.

Tabell 1. Stortingsvalget 1961. Tallet på avgitte godkjente stemmesedler for de enkelte valglisters fylkesvis.

Fylke	Godkjente stemmesedler i alt	Det norske Arbeiderparti	Höire	Kristelig Folkeparti	Norges Kommunistiske Parti	Senterpartiet	Venstre	Fellesliste Höire og Kr. Folkep.	Fellesliste Senterpartiet og Venstre	Sosialistisk Folkeparti	Andre ¹⁾
Östfold	113 160	62 845	21 645	12 630	3 532	.	.	.	12 507	.	1
Akershus	127 145	59 527	30 496	7 725	3 060	12 177	7 623	.	.	6 537	-
Oslo	287 665	123 136	110 862	15 258	7 481	.	12 811	.	.	18 117	-
Hedmark	95 830	57 498	9 691	.	8 067	17 318	3 244	.	.	.	12
Oppland	83 969	47 379	7 556	5 584	2 564	.	.	.	20 875	.	11
Buskerud	93 843	52 696	19 888	5 429	4 000	9 308	2 522	.	.	.	-
Vestfold	94 563	44 108	28 885	5 950	1 825	7 226	6 569	.	.	.	-
Telemark	79 612	40 567	9 098	8 273	2 520	5 249	9 392	.	.	4 513	-
Aust-Agder	38 343	16 801	7 066	6 433	324	.	.	.	7 719	.	-
Vest-Agder	53 438	18 569	7 676	7 683	741	.	.	.	18 767	.	2
Rogaland	116 383	41 995	20 556	18 843	1 922	12 924	20 142	.	.	.	1
Hordaland	102 692	37 118	13 522	19 020	1 258	10 831	17 374	.	.	3 569	-
Bergen	62 962	30 952	.	.	2 450	.	10 151	19 409	.	.	-
Sogn og Fjordane	46 088	16 114	6 225	6 936	.	9 554	7 258	.	.	.	1
Møre og Romsdal.	98 377	34 124	9 340	20 845	733	13 342	15 849	.	.	4 144	-
Sör-Tröndelag ..	107 941	54 244	19 896	10 692	4 317	.	.	.	15 951	.	2 841 ²⁾
Nord-Tröndelag .	55 680	26 638	3 256	4 840	1 541	13 362	6 042	.	.	.	1
Nordland	101 246	49 675	14 904	11 667	2 258	10 318	5 307	.	.	7 116	1
Troms	50 669	27 550	8 045	3 650	1 372	4 034	6 012	.	.	.	6
Finnmark	30 600	18 990	5 762	.	3 704	.	2 133	.	.	.	11
Riket	1 840 206	860 526	354 369	171 458	53 669	125 643	132 429	19 409	75 819	43 996	2 889 ³⁾

1) "Villem"stemmer er tatt med her.

2) Av dette 2 360 "Frie venstrevælgernes liste",
478 "Norsk Sosialdemokratisk parti" og 3 "villem" stemmer.

3) Av dette 51 "villem"stemmer .

Tabell 2. Stortingsvalget 1961. Godkjente stemmesedler fordelt prosentvis på de enkelte valglister

Fylke	I alt	Det norske Arbeiderparti	Höire	Kristelig Folkeparti	Norges Kommunistiske Parti	Senterpartiet	Venstre	Fellesliste Höire og Kr. Folkep.	Fellesliste Senterpartiet og Venstre	Sosialistisk Folkeparti	Andre
Östfold	100,00	55,54	19,13	11,16	3,12	.	.	.	11,05	.	-
Akershus	100,00	46,82	23,98	6,07	2,41	9,58	6,00	.	.	5,14	-
Oslo	100,00	42,81	38,54	5,30	2,60	.	4,45	.	.	6,30	-
Hedmark	100,00	60,00	10,11	.	8,42	18,07	3,39	.	.	.	0,01
Oppland	100,00	56,42	9,00	6,65	3,05	.	.	.	24,86	.	0,02
Buskerud	100,00	56,15	21,19	5,79	4,26	9,92	2,69	.	.	.	-
Vestfold	100,00	46,64	30,55	6,29	1,93	7,64	6,95	.	.	.	-
Telemark	100,00	50,96	11,43	10,39	3,16	6,59	11,80	.	.	5,67	-
Aust-Agder	100,00	43,82	18,43	16,78	0,84	.	.	.	20,13	.	-
Vest-Agder	100,00	34,75	14,36	14,38	1,39	.	.	.	35,12	.	-
Rogaland	100,00	36,08	17,66	16,19	1,65	11,11	17,31	.	.	.	-
Hordaland	100,00	36,14	13,17	18,52	1,23	10,55	16,92	.	.	3,47	-
Bergen	100,00	49,16	.	.	3,89	.	16,12	30,83	.	.	-
Sogn og Fjordane	100,00	34,96	13,51	15,05	.	20,73	15,75	.	.	.	-
Møre og Romsdal	100,00	34,69	9,49	21,19	0,75	13,56	16,11	.	.	4,21	-
Sör-Trøndelag ..	100,00	50,25	18,43	9,91	4,00	.	.	.	14,78	.	2,63
Nord-Trøndelag .	100,00	47,84	5,85	8,69	2,77	24,00	10,85	.	.	.	-
Nordland	100,00	49,07	14,72	11,52	2,23	10,19	5,24	.	.	7,03	-
Troms	100,00	54,37	15,88	7,20	2,71	7,96	11,87	.	.	.	0,01
Finnmark	100,00	62,06	18,83	.	12,10	.	6,97	.	.	.	0,04
Riket	100,00	46,76	19,26	9,32	2,91	6,83	7,20	1,05	4,12	2,39	0,16

Tabell 1. Oversikt over likningen for inntektsåret 1959¹⁾. Endelige tall

	I alt		Etterskottspliktige						Forskottspliktige i alt	
	Belöp Mill.kr.	Prosentvis endring fra 1958	I alt		Rederi og fangstselskap		Andre etterskottspliktige		Belöp Mill.kr.	Prosentvis endring fra 1958
			Belöp Mill.kr.	Prosentvis endring fra 1958	Belöp Mill.kr.	Prosentvis endring fra 1958	Belöp Mill.kr.	Prosentvis endring fra 1958		
A. Kommuneskattelikningen:										
1. Antatt formue	34 516,4	5,0	14 746,4	3,1	4 784,5	- 2,0	9 961,9	5,7	19 770,0	6,4
2. Antatt inntekt	16 944,3	4,5	1 129,5	- 0,9	218,2	-14,2	911,3	2,9	15 814,8	4,9
3. Formuesskatt	121,3	5,1	54,2	3,4	14,5	- 2,0	39,7	5,6	67,1	6,5
4. Inntektsskatt	2 253,6	2,8	186,5	- 0,5	32,9	-14,3	153,6	3,1	2 067,1	3,2
5. Tilleggsskatt	75,7	1,7	47,3	- 1,3	10,2	-13,6	37,1	2,8	28,4	7,2
6. Kommuneskatt i alt.	2 450,6	2,9	288,0	0,1	57,6	-11,4	230,4	3,5	2 162,6	3,3
B. Statsskattelikningen:										
1. Antatt formue	31 565,5	5,0	13 755,7	3,6	4 739,4	- 2,4	9 016,3	7,0	17 809,8	6,1
2. Antatt inntekt	12 746,0	0,5	1 114,2	- 0,3	216,4	-14,8	897,8	4,0	11 631,8	0,6
3. Formuesskatt	126,0	3,8	28,7	2,1	9,5	- 2,1	19,2	4,3	97,3	4,3
4. Inntektsskatt	1 125,5	- 4,8	324,2	- 0,5	64,6	-14,9	259,6	3,8	801,3	- 6,4
5. Statsskatt i alt ..	1 251,5	- 7,9	352,9	-13,9	74,1	-25,4	278,8	-10,2	898,6	- 5,4
C. Skatt i alt (A6 + B5).	3 702,1	- 8,6 ²⁾	640,9	- 8,1	131,7	-19,8	509,2	- 4,5	3 061,2	- 8,7 ³⁾
D. Tallet på skattytere:										
1. Kommuneskatte- likningen	1586 623	- 1,0	39 122	0,3	11 062	- 3,8	28 060	2,0	1547 501	- 1,0
2. Statsskattelik- ningen	912 196	- 2,9	21 599	1,4	786	- 4,4	20 813	1,6	890 597	- 3,0

1) I tabellen er eiendomsskatt og sjömannsskatt ikke tatt med.

2) Fondsskatten er opphevet fra og med likningen for inntektsåret 1959. Fondsskatten utgjorde i 1958 55,6 mill. kr.

3) Alderstrygd- og krigspensjoneringsavgiften er falt bort for forskottspliktige fra og med likningen for inntektsåret 1958. Avgiften utgjorde i 1958 310,6 mill. kr.

Tabell 2. Fylkesvis oversikt over likningen for inntektsåret 1959. Endelige tall

Fylke	Skatter				Kommuneskattelikningen			Gj.sn. ant. innt.pr. innenb.pers.sk.yter	
	I alt	Stats- skatter	Kommune- skatter	Tallet på skattytere	Antatt formue	Antatt inntekt		Belöp	Prosentvis ökning fra 1958
						Belöp	Prosentvis ökning fra 1958		
Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Kr.	Prosentvis ökning fra 1958	
01 Östfold	216,7	70,8	145,9	93 220	2 156,7	1 018,7	2,6	11 419	4,8
02 Akershus	253,3	84,1	169,2	115 215	2 152,3	1 233,2	6,7	12 282	3,8
03 Oslo	1 087,2	506,2	581,0	232 294	7 130,3	3 868,8	4,1	15 679	5,8
04 Hedmark	135,7	33,9	101,8	78 634	1 448,6	698,6	5,1	9 418	6,9
05 Oppland	118,3	27,7	90,6	77 797	1 641,6	629,7	4,2	8 773	7,3
06 Buskerud	170,4	48,9	121,5	82 310	2 139,9	846,2	3,5	10 973	5,3
07 Vestfold	192,9	72,3	120,6	81 571	2 304,2	881,5	2,7	11 731	5,3
08 Telemark	144,3	34,6	109,7	67 517	1 928,2	726,8	2,3	10 801	4,4
09 Aust-Agder	64,9	20,8	44,1	35 865	869,7	307,2	5,9	9 126	7,1
10 Vest-Agder	97,0	29,8	67,2	48 190	1 071,0	474,6	4,3	10 563	6,9
11 Rogaland	203,1	62,0	141,1	102 242	2 290,3	1 032,9	6,0	10 592	6,8
12 Hordaland	164,3	45,6	118,7	95 754	1 854,8	844,2	6,9	9 737	8,1
13 Bergen	159,0	57,7	101,3	52 429	1 170,4	660,8	1,7	12 407	5,7
14 Sogn og Fjordane	55,7	10,0	45,7	41 809	711,9	325,8	3,3	7 806	7,0
15 Møre og Romsdal	129,8	27,4	102,4	85 175	1 431,9	726,8	4,8	8 926	9,3
16 Sør-Trøndelag ..	178,6	47,8	130,8	90 219	1 286,8	879,2	6,1	10 123	8,4
17 Nord-Trøndelag .	68,4	13,5	54,9	46 351	728,5	384,7	6,7	8 613	10,5
18 Nordland	154,8	37,3	117,5	86 471	1 223,2	802,1	5,6	9 015	8,5
19 Troms	66,0	13,3	52,7	46 905	576,4	372,6	5,9	8 315	8,7
20 Finnmark	41,7	7,8	33,9	26 655	399,7	229,9	1,4	8 783	3,3
Riket	3 702,1	1 251,5	2 450,6	1 586 623	34 516,4	16 944,3	4,5	11 007	6,5
Av dette: Byer .	1 985,0	822,4	1 162,6	540 190	14 397,8	7 735,8	3,6	13 759	5,6

Jordbruksteljinga 1959

Eige- og leigetilhøve, yrkestilhøve, arbeidskraft, bygningar m.v. i Hordaland

Resultata frå Jordbruksteljinga 1959 over eige- og leigetilhøve, yrkestilhøve, arbeidskraft, bygningar m.v. i Hordaland føreligg no frå Statistisk Sentralbyrå.

Oppgåvene gjeld bruk med over 5 dekar jordbruksareal.

Eige- og leigetilhøve

I Hordaland var det i alt 15 046 bruk med over 5 dekar jordbruksareal i 1959. 829 eller 5,5 prosent av desse vart drivne av andre enn eigarane (ved paktning, bygsling o.a.). Dessutan var det 114 bruk (0,8 prosent) der 50,1-99,9 prosent av jordbruksarealet var leigejord og 530 bruk (3,5 prosent) der inntil 50 prosent var leigejord.

Det leigde jordbruksarealet var i alt 43 000 dekar eller 8 prosent av alt jordbruksareal ved bruk over 5 dekar. Av dette var 32 000 dekar ved dei 829 bruka der heile jordbruksarealet var leigejord og 3 000 ved dei bruka der 50,1-99,9 prosent av jorda var leigd.

Yrkestilhøve, fagutdanning, arbeidskraft m.v.

Tabell 1 viser brukarane etter kjønn og sivilstand.

Tabell 1. Brukarane etter kjønn og sivilstand

	1959		1949
	Talet på brukarar	Prosent	Prosent
Menn:			
Gifte	11 562	76,8	76,7
Ugifte	2 045	13,6)	15,8
Enkjemenn, separerte, skilde	445	3,0)	
Kvinner:			
Gifte	119	0,8	0,6
Ugifte	236	1,6)	6,6
Enkjer, separerte, skilde	579	3,8)	
Upersonlege brukarar (anstaltar m.v.)	60	0,4	0,3
I alt	15 046	100,0	100,0

Av dei mannlege brukarane i 1959 var 14,6 prosent ugifte, 82,3 prosent gifte og 3,1 prosent enkjemenn, separerte eller skilde.

Tabell 2 syner aldersfordelinga for mannlege brukarar.

Tabell 2. Mannlege brukarar etter alder

	1959		1949
	Talet på brukarar	Prosent	Prosent
Under 40 år	2 560	18,2	24,2
40 - 59 år	7 936	56,5	54,1
60 år og eldre	3 556	25,3	21,7
I alt	14 052	100,0	100,0

1 474 mannlege brukarar hadde gått minst 5 månaders landbruksfagskule. Det svarar til 10,5 prosent av alle mannlege brukarar. I alt var det 1 724 bruk som hadde personar med fagutdanning. Det var 11,5 prosent av alle bruk over 5 dekar.

1 203 kvinnelege ektemakar og brukarar hadde gått minst 5 månaders husmorskule. Det svarar til 9,6 prosent av alle bruk som vart drivne av ektepar eller kvinneleg brukar. I alt var det personar med husmorskule på 1 339 bruk. Det var 8,9 prosent av alle bruk over 5 dekar.

Tabell 3 viser talet på bruk med personlege brukarar, fordelt etter om dei blir drivne som eine-, hovud- eller attåtårke.

Tabell 3. Yrkestilhøve

	1959		1949
	Talet på bruk	Prosent	Prosent
Eineyrke	5 685	37,9	42,6
Hovudyrke	3 032	20,2	23,2
Attåtårke	6 269	41,9	34,2
I alt	14 986	100,0	100,0

Arbeid utanom bruket er for mannlege brukarar med bruket som attåt- eller hovudyrke, oppgjeve til 1 603 000 dagsverk. Av dette er 23,9 prosent oppgjeve som arbeid i bygg og anlegg og 15,8 prosent i industrien. 14,9 prosent fall på fiske og fangst og 14,3 prosent på samferdsel. 17,8 prosent fall på andre yrke og for 13,3 prosent er det ikkje oppgjeve kva yrke det gjeld.

Tabell 4 gjev eit oversyn over arbeidsstyrken på bruka, rekna i årsverk.

Tabell 4. Arbeidsstyrken i årsverk ved bruk med over 5 dekar jordbruksareal

	1949		1959		Prosentvis endring 1949-1959	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Brukarar og ektemakar	10 151	13 619	8 446	12 091	- 16,8	- 11,2
Andre familie- medlemer	5 611	6 677	2 751	2 786	- 51,0	- 58,3
Framande	1 304	1 485	665	450	- 49,0	- 69,7
I alt	17 066	21 781	11 862	15 327	- 30,5	- 29,6

Arbeidskrafta, rekna i årsverk, er redusert med bortimot ein tredjepart sidan 1949. 1959-oppgåvene kan elles ikkje utan vidare samanliknast med oppgåvene frå 1949. I 1949 skulle arbeid med hogst og framdrift av skogsvyrke til sal haldast utanom oppgåvene. I 1959 skulle slikt arbeid vera med.

Driftsbygningar

Fylgjande oppstilling viser samla grunnflate for driftsbygningane, fordelt etter byggjeperiode:

	m ²	Prosent
Bygd før 1900	614 000	36,2
" 1900-1920	385 000	22,7
" 1921-1940	398 000	23,5
" etter 1940	299 000	17,6
I alt	1 696 000	100,0

Medels grunnflate pr. bruk med driftsbygning har auka frå 113 m² i 1949 til 115 m² i 1959. Grunnflata svara til 3,2 m² pr. dekar jordbruksareal i 1959, mot 3,3 m² i 1949.

For 4 708 bruk er det gjeve opp at driftsbygningane trong større tilbygg eller hovudreparasjon og for 3 594 at dei trong ny driftsbygning.

Det er gjeve opp gjødselkjellar eller overtekt gjødselplass på 12 118 bruk, urinkum på 7 811 og automatisk drikkekar i fjøset på 6 513 bruk.

Silofór

8 114 eller 54 prosent av bruka hadde lagt ned silofór i 1958. I 1948 var det 44 prosent. Rekna som ferdig masse vart det lagt ned 235 000 m³ silofór i 1958, mot 115 000 m³ i 1948. I 1948 vart det nytta konserveringsmiddel til knapt 15 prosent av silomassen, i 1958 til 60 prosent.

Våningshus

Fylgjande oppstilling viser bruka fordelt etter alderen på våningshusa:

	Talet på bruk	Prosent
Bygd før 1900	5 501	36,6
" 1900-1920	3 910	26,0
" 1921-1940	2 846	18,9
" etter 1940	1 943	12,9
Byggjeår ikkje oppgjeve ...	554	3,7
Utan våningshus	292	1,9
I alt	<u>15 046</u>	<u>100,0</u>

Det er gjeve opp at på 3 603 bruk trong våningshusa større tilbygg eller hovudreparasjon og 1 507 trong nytt våningshus.

Det er gjeve opp bad på 2 711 bruk, vaskemaskin på 7 865, kjøleskåp på 1 038, mixmaster på 695 og støvsugar på 5 239. 4 476 har gjeve opp at dei eig eller leiger fryseboks.

Traktortimar, grøfting, vatning

Etter oppgåvene til jordbruksteljinga vart det på bruka over 5 dekar nytta traktor i 593 000 timar siste året. Av dette fall 509 000 timar på egne og 84 000 på leigde traktorar.

I 1959 vart det gjeve opp at 53 000 dekar dyrka jord trong grøfting, mot 47 000 dekar i 1949. I perioden 1949-1959 vart det grave 2,5 mill. meter grøfter, mot 2,2 mill. meter i perioden 1939-1949.

Det er i 1959 gjeve opp 239 vatningsanlegg, mot 185 i 1949. Arealet som kunne vatnast med anlegga i 1959 var 4 800 dekar.

Nærare opplysningar kan ein få ved å venda seg til Statistisk Sentralbyrå, kontoret for Jordbruksteljinga 1959, tlf. 60 71 90.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 10, 1961

Tallene er mottatt i tiden 15/11 - 21/11 1961 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 72)

Verdi av utenrikshandelen:

a. Innførsel	Kol. D.a	September	1029	(1001)
b. Utførsel	" D.b	September	919	(829)

S v e r i g e (tabell 73)

Arbeidsløyse	" A	Oktober	12,3	(10,2)
Verdi av utenrikshandelen:				
b. Utførsel	" C.b	September	1171	(1135 R)
Volum av utenrikshandelen:				
a. Innførsel	" D.a	3.kvartal	171	(177)
b. Utførsel	" D.b	3.kvartal	175	(180)
Bytteforhold	" E	3.kvartal	102	(102)

S t o r b r i t a n n i a (tabell 74)

Reuter's råvareindeks, uketall		13/11-17/11	83	(83)
Levekostnadsindeks	" K	Oktober	127	(127)

F r a n k r i k e (tabell 75)

Produksjonsindeks, industri	" B	September	193	(192)
Verdi av utenrikshandelen:				
a. Innførsel	" C.a	September	2495	(2300)
b. Utførsel	" C.b	September	2879	(2492)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 76)

Sysselsetting	" A	3.kvartal	20933	(20760)
Arbeidsløyse	" B	Oktober	99	(95)
Volum av utenrikshandelen:				
a. Innførsel	" F.a	September	325	(300)
b. Utførsel	" F.b	September	275	(258)
Bytteforhold	" G	September	118	(119)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 78)

Sysselsetting	" B	Oktober	67824	(67038)
Arbeidsløyse	" C	Oktober	3934	(4085)
Volum av utenrikshandelen:				
a. Innførsel	" G.a	Juli	141	(135)
b. Utførsel	" G.b	Juli	113	(116)
Bytteforhold	" H	Juli	112	(113)
Moody's råvareindeks, uketall		13/11-17/11	89	(89)
Timefortjeneste	" L	September	2,34	(2,34)